

Toetsbeleid de Distelvlinder

Revisie Juni 2025

Alvorens we dieper ingaan op het toetsen, beschrijven we eerst onze visie op leren die onlosmakelijk verbonden is met onze visie op toetsen:

Visie op leren:

Op de Distelvlinder wordt ieder kind iedere dag uitgedaagd om iets nieuws te leren! Leren zien we als een blijvende verandering in het lange termijn geheugen.

We vinden dat leren efficiënt-, effectief en zo aangenaam mogelijk moet plaats vinden. Niet alles hoeft leuk te zijn; school moet wel leuk zijn. Wij baseren ons op de 9 principes van Willingham (2009) "hoe leren kinderen".

Leerlingen leren op dezelfde manier.

De meeste verschillen tussen leerlingen zijn oppervlakkig, en moeten de lespraktijk niet beïnvloeden. Alleen het verschil in voorkennis is cruciaal. Leerlingen moeten een mentaal plaatje in het hoofd ontwikkelen. Dit vindt zowel op een verbale- als een visuele wijze plaats.

Daarnaast leren beginners anders dan experts. De laatste kan (als de basisvaardigheden eenmaal beheerst worden) ook meer ontdekkend leren.

Kennis opbouwen gaat vooraf aan vaardigheden.

Vaardigheden hebben context nodig en dat zit hem in kennis. Er is bij de Distelvlinder daarom veel aandacht voor begripsvorming (door bijvoorbeeld veel met "echte" materialen te werken en door veel actuele gebeurtenissen in het onderwijs te gebruiken).

Leerlingen worden met name gemotiveerd door succeservaringen.

Daarbij ligt de uitdaging voor de leerkracht om alle kinderen zoveel mogelijk op de juiste moeilijkheidsgraad (zone van naaste ontwikkeling) aan te spreken. Het is van belang dat leerlingen intrinsiek gemotiveerd zijn. Daarbij is de eerste stap dat de leerlingen inzicht hebben in hun eigen leerproces, zodat ze iedere keer een stapje verder komen en kleine succesbelevingen ervaren. Door die zelfverantwoordelijkheid creëren we eigenaarschap bij de kinderen. Voorkennis ophalen is cruciaal voor het leren van nieuwe dingen.

Nieuwe dingen leer je in de context van wat je al weet!

Het zelf ontdekkend leren kan heel leuk zijn maar is weinig efficiënt. Sterker nog: indien kinderen het verkeerd aanleren ondermijnt dit het leerproces. Vandaar dat er gekozen wordt om veel te modelleren door de leerkracht bij het opdoen van nieuwe kennis.

Herhaling is essentieel.

Het werkgeheugen is beperkt. Dit willen we ondersteunen door kennis op te slaan in het lange termijn geheugen. Het is van belang dat kinderen regelmatig oefenen om dit voor elkaar te krijgen, waarbij ze vervolgens moeten leren het ook weer op te halen uit het lange termijn geheugen.

=> herhaling is niet altijd leuk, maar wel nuttig (zo niet "cruciaal") om kennis op te bouwen (en de snelwegen aan te leggen).

Alle leerlingen zijn leerbaar.

Leerlingen zijn gelijkwaardig, maar niet in de intellectuele bagage die ze hebben. Leerlingen die langzamer leren, hebben meer herhaling nodig en verschillen in de hoeveelheid voorkennis die ze hebben. Door het klassikaal ophalen van voorkennis en gericht inzetten van pre teaching proberen we de uitgangspositie zoveel mogelijk gelijk te krijgen.

Didau (2023) maakt een onderscheid tussen fluid en gekristalliseerde intelligentie. Waarbij de fluid intelligentie stabiel is. De gekristalliseerde intelligentie kan verbeterd worden op school.

Visie op toetsen

1. Wat willen we weten?

Op De Distelvlinder streven we ernaar dat iedere leerling zich ononderbroken kan ontwikkelen en ontplooien. Met behulp van toetsing willen we te weten komen wat onze leerlingen geleerd hebben. Wat weten en kunnen ze al? Welke leerdoelen hebben ze behaald? Hoe ontwikkelen ze zich? En wat moeten ze nog leren? Dat willen we continu in beeld hebben.

We willen de leerlingen goede feedback kunnen geven over wat ze al kunnen en waar ze zich nog in kunnen verbeteren. We willen hen effectief kunnen bijsturen en het onderwijs zo goed mogelijk afstemmen op hun behoeftes. We willen onze leerlingen helpen om zelf te weten waar ze staan en wat ze nog kunnen verbeteren. We zorgen dat leerlingen succeservaringen opdoen zodat de leerlingen vertrouwen hebben in eigen kunnen en hierdoor gemotiveerd blijven om nieuwe dingen te leren.

We willen de kwaliteit van onze lessen evalueren. Toetsing geeft ons informatie over de effectiviteit van onze eigen lessen. We zoeken actief naar feedback op onze didactiek en ons lesprogramma, zodat we deze kunnen aanpassen waar dat nodig of beter is.

Als laatste willen we de groei van de leerlingen monitoren om eind groep 7 en midden groep 8 een passend schooladvies te formuleren.

2. Hoe doen we dat?

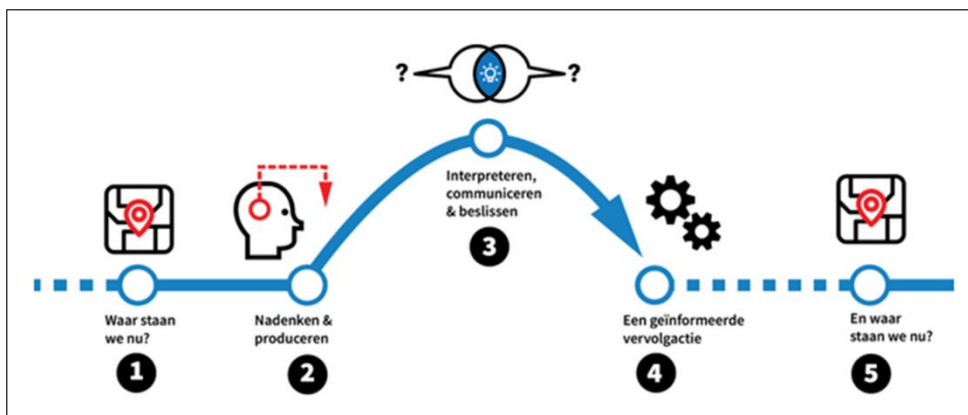
Om te monitoren wat de leerlingen geleerd hebben en de leerlingen goede feedback te kunnen geven, werken we leerdoelgericht met onderwijsplannen en leerdoeloverzichten. In de onderwijsplannen is omschreven welke afspraken we op schoolniveau hebben gemaakt over het leerstofaanbod voor de verschillende niveaus van de leerlingen. De leerkracht gebruikt de methode toetsen om in mijn leerlijn bij te houden welke leerdoelen een leerling wel of nog niet beheerst. Met behulp van dit overzicht zal de leerkracht bepaalde leerdoelen extra aanbod laten komen en leerlingen tijdens een instructie extra ondersteuning te geven of juist eerder zelfstandig laten werken. De leerlingen vanaf groep 4 krijgen elke periode (vakantie tot vakantie) het leerdoel overzicht (Persoonlijk Leer Plan PLP) zodat ook de leerlingen weten welke leerdoelen ze de komende periode extra kunnen oefenen. Na extra oefenen, controleert de leerkracht opnieuw of de leerling het leerdoel nu wel beheerst. Sommige leerdoelen moeten ook als de leerlingen deze beheersen, geoefend blijven worden. Dit om te voorkomen dat het wegzakt of om ze te automatiseren/memoriseren.

Om de kwaliteit van onze lessen te evalueren maken we gebruik van de methode onafhankelijk toetsen van Leerling in beeld. Hier worden de resultaten van onze leerlingen vergeleken met de normgroep. Deze resultaten zijn tevens onderdeel van onze POVO adviezen.

3. Wat: Toetsing als leren en oefening

Op dit moment toetsen we summatief (toetsen voor een cijfer) en formatief (toetsen om te leren). We gebruiken de methode toetsen steeds vaker om de leerdoelen bij te houden. We willen steeds meer overgaan naar formatief handelen. We werken leerdoelgericht waarbij we door middel van formatief handelen bijhouden of een leerdoel behaald is of nog niet. We registreren dit in de applicatie “Mijnleerlijn”, waarmee we inzichtelijk maken waar onze leerlingen staan en wat ze nog te leren hebben. Tijdens de les passen we constant controle van begrip toe om een snelle indruk te krijgen of de leerlingen iets beheersen. We hanteren de “80% goed norm” om te bepalen of iets beheerst wordt.

We nemen 2x per jaar de methode onafhankelijke toetsen van LIB af. Dit is een genormeerde toets waarmee we de kwaliteit van ons onderwijs kunnen evalueren. Daarnaast gebruiken we de LIB toetsen om te bepalen of de leerlingen voldoende hebben opgepikt van ons onderwijs. Daarnaast gebruiken we de toetsen voor analyses van de individuele leerling en de klas als geheel.

De LIB toetsen worden volgens de [toets kalender](#) afgenomen. De leerkrachten bepalen zelf op welke dag een vak getoetst wordt. De handleiding van de Cito toetsen zijn digitaal te vinden. De Cito boekjes worden in de eigen groep bewaard. De handleiding wordt in principe gevolgd, maar in overleg met IB kan hiervan voor individuele leerlingen afgeweken worden. Te denken valt dan bijvoorbeeld aan aanpassing i.v.m. dyslexie of ADHD. In groep 8 nemen we de doorstroomtoets LIB af op papier. De uitslag hiervan gebruiken we om onze adviezen te evalueren en eventueel te heroverwegen. De inspectie gebruikt de uitslag om ons onderwijs te evalueren.

Bij de kleuters wordt het leerlingvolgsysteem “Edumaps” gebruikt om de cognitieve, motorische en sociale vaardigheden van de kleuters te monitoren. Er wordt gekeken of ook voor de kleuters “mijnleerlijn” een mogelijkheid is, waardoor ook op dit vlak een doorlopende lijn in de school gecreëerd kan worden.

Na de afname

Wanneer de Cito-toetsen op papier zijn afgenomen worden deze door de leerkrachten nagekeken.

De toetsen worden ingevoerd in het Cito platform. Vanuit het Cito platform worden de resultaten automatisch doorgezet naar Parnassys.

Digitale toetsen – een afname plannen

Vanaf groep 5 nemen we de rekencito af op de computer. Spelling en begrijpend lezen worden afgenomen op papier, omdat de kinderen niet gewend zijn om langere teksten te lezen op de computer.

Analyseren: Groepsrapportage

Wanneer de toets periode afgerond is, moeten de toetsen door de leerkracht geanalyseerd worden op het 5d formulier. Dit past binnen het systeem van Handelings- en Opbrengstgericht Werken waarvoor binnen de stichting gekozen is. Wat zijn de resultaten op leerling en groepsniveau? Komen deze overeen met de verwachtingen die we hebben? Zijn deze te verklaren? De intern begeleider maakt de analyse op schoolniveau in de schoolrapportage en bespreekt deze 2x per jaar met het team, de directeur en het bestuur.

Zaakvakken

Op dit moment werken we met de methode Naut, Meander, Brandaan voor de zaakvakken. Deze methode sluit echter niet meer aan bij onze visie op leren. Deze methode gaat namelijk uit van de 21st century skills en zelf ontdekkend leren. Bij de methode worden aan het eind van elk blok toetsen afgenomen voor een cijfer. Ook dit past niet meer bij onze visie op toetsen. We willen zo min mogelijk summatief toetsen en meer formatief handelen. Daarom willen wij ons in de toekomst oriënteren op een andere methode waarbij begrijpend lezen en de zaakvakken geïntegreerd zijn en er niet getoetst wordt voor een cijfer.

We starten met de pilot "Wetenswaardig" in schooljaar 2025 2026 in groep 4. Dit kan ons goed helpen de overstap naar formatief handelen te maken. We willen echter niet wachten tot we dit helemaal uitgerold hebben: we gaan in 2025 2026 kijken of we de zaakvakken ook niet al op een formatieve wijze kunnen toetsen.